

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 9 minut 04)

(Obradom przewodniczą wicemarszałkowie Grzegorz Kurczuk oraz Zofia Kuratowska)

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Bardzo proszę o zajęcie miejsc, za chwilę wznowimy obrady.

Dzień dobry paniom i panom, wznawiam obrady.

Szanowni Państwo! **Przystępujemy do punktu piątego** porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym.

Chcę przypomnieć państwu, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 335, natomiast sprawozdanie komisji w druku nr 335A.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Zbyszka Piwońskiego.

Senator Zbyszko Piwoński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Moim obowiązkiem jest zaproponowanie Wysokiemu Senatowi w imieniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej stanowiska odnoszącego się do ustawy Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 2 lutego 1996 r.

Tym aktem prawnym już po raz dwunasty nowelizujemy ustawę o samorządzie terytorialnym, która w pierwotnej wersji uchwalona była 8 marca 1990 r. Przyczyną tak częstych nowelizacji – a wypadają one średnio dwa razy w roku, przy czym chcę powiedzieć, że nie krytykuję tego zjawiska, choć w tym przypadku nasza działalność legislacyjna nie zasługuje chyba na komplementowanie – jest wyjątkowo złożona materia ustawy, na którą bardzo silnie oddziałują inne rozwiązania prawne, jak również przekształcenia naszej gospodarki i całego życia publicznego.

Z pełną satysfakcją chcę podkreślić fakt, jak to zresztą już wczoraj uczynił senator Jarmużek, że zasadniczą część ustawy będącą przedmiotem obecnej nowelizacji już raz omawialiśmy i proponowaliśmy zmianę w czasie poprzedniej deba-

ty na ten właśnie temat. Wówczas nie mogła być ona uwzględniona, bowiem wykraczała poza propozycje sejmowe, tym samym zaś uchylibyśmy zasadom naszego regulaminu. Uwaga ta odnosi się do czterech pierwszych punktów nowelizacji dotyczących zarówno uprawnień Rady Ministrów w zakresie nadawania miejscowościom statusu miast oraz określania ich granic, jak również uprawnień rad gminnych do ustalania zasad konsultacji tych spraw z mieszkańcami. To ostatnie ustalenie dotyczyć zresztą będzie nie tylko tych właśnie problemów, ale i innych spraw związanych z żywotnymi interesami danej miejscowości.

Dodatkowo w zmianie trzeciej wspomnianej nowelizacji przewiduje się możliwość nadania miastu położonemu na terenie danej gminy statusu jednostki pomocniczej tejże gminy, co dotychczas mogło odnosić się jedynie do sołectw, dzielnic czy też osiedli. Generalnie można więc stwierdzić, że omawiane zmiany porządkują to prawo i eliminują niedopowiedzenia.

Odrębnego omówienia wymaga zmiana piąta w art. 1 tejże nowelizacji, dotyczy ona już nieco innej materii. Sejm zaproponował bowiem, żeby dokonać zmiany w art. 20 ust. 2. Zacytuję brzmienie poprawki: „Pierwszą sesję nowo wybranej rady gminy zwołuje przewodniczący sejmiku samorządowego w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze całego kraju.” Według pierwotnej wersji, pierwszą sesję nowo wybranej rady zwoływał dotychczasowy przewodniczący. Dosłownie zapis brzmiał tak: „Pierwszą sesję nowo wybranej rady gminy zwołuje przewodniczący rady poprzedniej kadencji w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze całego kraju.” Intencja tej zmiany jest właściwie dość oczywista, gdyż zarówno w teorii, jak i w praktyce zdarzają się przypadki, że nie wszystkie rady trwają do końca. Zdarzają się przedterminowe wybory i wówczas trudno oczekiwać, żeby odwołany – często na mocy decyzji podjętej w referendum – przewodniczący zwoływał pierwszą sesję nowo wybranej rady.

(senator Z. Piwoński)

Z jednej strony intencja jest słuszna, jednak z drugiej strony trudno się zgodzić z tym, żeby kilka czy kilkanaście przypadków przedterminowych wyborów, jakie się zdarzyły, powodowały konieczność jednoznacznego uregulowania tej sprawy w całym kraju. W związku z tym nasza komisja postanowiła wnieść poprawkę. Proponujemy zachowanie ust. 2 w dotychczasowym brzmieniu – przed chwilą je przytaczałem – i dodać ust. 2a brzmiący następująco: „Pierwszą sesję rady gminy wybranej w wyborach przedterminowych zwołuje przewodniczący sejmiku samorządowego w ciągu 7 dni po ogłoszeniu wyników wyborów.” Chcemy więc zachować intencję, która legła u podstaw sejmowej decyzji o znowelizowaniu tego artykułu, ale jednocześnie ograniczyć działanie zasady jedynie do tych przypadków, kiedy wybory odbywają się przedterminowo, tak by nie rozciągać jej na wszystkie gminy. To nie miałyby sensu, gdyby po wyborach przeprowadzonych w normalnym terminie marszałek sejmiku w danym województwie musiał zwoływać wszystkie sesje na jego terenie. Zgodnie z tą poprawką uczyni to w wypadku, gdy wybory będą się odbywały przed terminem.

Myślę, że poprawka jest w pełni uzasadniona. Chciałbym prosić Wysoką Izbę o przyjęcie nowelizacji wraz z nią.

Mamy jeszcze art. 2, który właściwie sankcjonuje obecny stan: „Rada Ministrów w drodze rozporządzenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy ustali granice miasta położonego na terenie gminy, jeżeli zgodnie z przepisami dotychczasowymi granice nie zostały określone.” Są bowiem w kraju przypadki, iż do tej pory nie zostało to zrobione. Tym artykułem Rada Ministrów została zobligowana, by w ciągu 6 miesięcy uporządkować dotychczasowy stan. To wszystko, Panie Marszałku. Dziękuję.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo senatorowi Piwońskiemu. Chciałbym zapytać, czy zgodnie z art. 38 ust. 5 Regulaminu, ktoś z państwa chciałby zadać senatorowi sprawozdawcy pytanie? Nie ma pytań.

Możemy więc przystąpić do debaty.

Jest tylko jeden kłopot, mianowicie, nikt nie zapisał się do głosu. Zapytuję więc, czy ktoś z państwa, pań i panów senatorów, chce jednak zabrać głos w sprawie omawianego punktu porządku dziennego? Nikt.

Na sali jest obecny przedstawiciel rządu, podsekretarz stanu w Urzędzie Rady Ministrów pan Józef Winiarski. Czy chce pan zabrać głos?

Podsekretarz Stanu w Urzędzie Rady Ministrów Józef Winiarski:

Chciałbym jedynie poprzeć uwagę zgłoszoną przez pana senatora sprawozdawcę.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Czy ktoś z państwa, pań i panów senatorów, ma pytania do przedstawiciela rządu? Nie ma pytań.

Moglibyśmy przystąpić do głosowania, jednak zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią uczynimy to nieco później, w całym bloku głosowań.

Przystąpmy zatem do rozpatrzenia punktu szóstego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o referendum gminnym.

Przypominam państwu, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 336, zaś sprawozdania komisji w druku nr 336A i 336B.

Chciałbym prosić o zabranie głosu pana senatora Zdzisława Jarmużka, sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Panie Senatorze, bardzo proszę.

Senator Zdzisław Jarmużek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawę Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy o referendum gminnym Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej omawiała dnia 14 lutego bieżącego roku. Nowelizacja dotyczy art. 24 ust. 3 oraz art. 40.

Nowelizacja ust. 3 art. 24 polega na zmianie organu powołującego komisje obwodowe w sprawie odwoływania rady gminy przed upływem kadencji. Z dotychczasowego zapisu wynikało, że także w tym wypadku komisje obwodowe powołuje komisja terytorialna. Tymczasem już w art. 24a ust. 1 te same ustawy mówi się, że członków komisji terytorialnej i komisji obwodowych w sprawie odwołania rady gminy powołuje wojewódzki komisarz wyborczy. Zmiana ma więc na celu zniesienie sprzeczności między zapisem art. 24 ust. 3 i art. 24a ust. 1.

Celem nowelizacji art. 40 jest usunięcie luki w kwestii dalszego postępowania wobec zarządu gminy, jeśli referendum zadecyduje o odwołaniu rady gminy. Postanawia się, że w takim przypadku zarząd gminy również zakończy działalność. Nowelizacja rozstrzyga także, jak postąpić w sytuacji wniesienia protestu przeciwko referendum. Mówi ona, że w przypadku rozpatrzenia go przez sąd organy gminy z mocy prawa ulegają zawieszeniu.

Panie Marszałku, Wysoka Izbo, w imieniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej wnoszę o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, senatora Jana Orzechowskiego.

Senator Jan Orzechowski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ustawą z 31 sierpnia ubiegłego roku o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym oraz niektórych innych ustaw, w tym ustawy o referendum gminnym, Sejm wprowadził szereg zmian. Senat rozpatrywał wspomnianą ustawę w dniu 19 września ubiegłego roku. W przyjętej wówczas uchwale zaproponowaliśmy Sejmowi wprowadzenie poprawek. Jeśli chodzi o zmiany w ustawie o referendum gminnym, poprawki Senatu zmierzały do przerehabilitowania przyjętego przez Sejm ust. 1 art. 40 oraz dodania do niego ust. 4. Chodziło o zlikwidowanie luki prawnej, jaka zaistniałaby w przypadku, gdyby w wyniku referendum zadecydowano, iż rada zakończy działalność, następnie zaś sąd orzekłby o unieważnieniu referendum z powodu wniesionych protestów. Senat proponował, aby do czasu ich rozpoznania uważać radę za zawieszoną. Poprawka Senatu nie została uwzględniona przez Sejm, tak więc problem nie został rozstrzygnięty.

W dniu 30 października ubiegłego roku grupa posłów zgłosiła inicjatywę ustawodawczą – druk sejmowy nr 1347 – w której zaproponowała dokonanie kolejnej nowelizacji ustawy o referendum gminnym i wprowadzenie do niej odrzuconej wcześniej poprawki Senatu. W toku prac nad projektem w niewielkim stopniu rozszerzono zakres nowelizacji, o czym mówił już pan senator Jarmużek. Mianowicie, uregulowano dodatkowo, może bardziej precyzyjnie, powołanie komisji do przeprowadzenia głosowania. Jeśli zaś chodzi o sytuację, jaka zaistnieje po odwołaniu rady decyzją referendum, w ust. 1 art. 40 przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym odwołanie rady oznacza zakończenie jej działalności.

Okres przejściowy, od momentu ogłoszenia wyników referendum do czasu rozpoznania przez sąd ewentualnych protestów, został uregulowany w ust. 3 art. 40. Sejm przyjął, że w tym okresie nie zarządza się nowych wyborów do rady, bo nie wiadomo, jaki będzie końcowy efekt referendum, skoro wniesiono protesty, a sąd jeszcze ich nie rozpoznał. Jeśli chodzi o wniesioną poprzednio poprawkę Senatu, to proponuje się w niej, aby w okresie przejściowym radę uważano za zawieszoną w jej działalności do czasu rozpoznania protestów przez sąd.

Wydaje się, że rozwiązaniu przyjętemu przez Sejm w ust. 3 art. 40 nic nie można zarzucić ze strony merytorycznej. Chyba jest ono do przyjęcia, choć nie będę ukrywał, że w dyskusji prawnicy mogą mieć podzielone zdania co do tego, czy zapis art. 40 ust. 1 w połączeniu z ust. 3 tego samego artykułu jest zupełnie jasny i czytelny. Przyjmuję, i na posiedzeniu komisji sprawa ta nie była kwestionowana, że takie rozwiązanie w drodze wykładni jest do przyjęcia. Wiadomo, o co chodzi w przepisie.

Jeszcze jedną wątpliwą kwestią – związaną z poprawką Senatu wniesioną w uchwale z 19 września, kiedy to po raz pierwszy zajmowaliśmy się tą ustawą – jest redakcja ust. 1 art. 40. Tu jest dość ciekawa rzecz, bo w opracowanej wówczas poprawce Senat proponował przerehabilitowanie ust. 1 i w inicjatywie ustawodawczej, jaka została wniesiona do Sejmu – chodzi o ten druk nr 1347 – przyjęto takie brzmienie ust. 1 art. 40, jakie zaproponował Senat. Natomiast w toku prac, już w komisji, i w końcowym efekcie prac Sejmu wrócono do pierwotnego sformułowania.

Na czym polega problem, jeżeli chodzi o redakcję ust. 1 art. 40? W moim przekonaniu, w ust. 1 nie uzgodniono form gramatycznych wyrazów występujących w tej części zdania. Są to wyrazy: „wyników referendum rozstrzygających”. Jeśli chodzi o sens ust. 1 art. 40, kluczowe znaczenie ma wyraz „referendum”. Słowa: „wyników rozstrzygających” pozostają w związku z wyrazem „referendum”, przeto ich forma gramatyczna powinna być uzgodniona z jego formą. Tak więc prawidłowe brzmienie pierwszej części tego zdania powinno być następujące: „Podanie do wiadomości publicznej, w trybie art. 36 ust. 1, w wyniku referendum rozstrzygającego o odwołaniu rady...” i dalej bez zmian. Taką też redakcję, jak już mówiłem, proponował Senat w uchwale z 19 września ubiegłego roku. Redakcja przyjęta przez Sejm wydaje się nieco wadliwa pod względem gramatycznym, ale nie powinna stwarzać trudności w zrozumieniu przepisu, a tym samym jego stosowaniu.

Mając na uwadze ten fakt, Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych proponuje Wysokiemu Senatowi przyjęcie ustawy bez poprawek.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo senatorowi Orzechowskiemu.

Chciałbym zapytać, czy ktoś z państwa, pań i panów senatorów, chciałby skierować do senatorów sprawozdawców pytania? Nie ma pytań.

Moglibyśmy przystąpić do debaty, ale podobnie jak w przypadku poprzedniego punktu porządku dziennego nikt z państwa nie zapisał się do głosu. Zapytuję więc, czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Czy pan minister Józef Winiarski chciałby wypowiedzieć się na ten temat?

**Podsekretarz Stanu
w Urzędzie Rady Ministrów
Józef Winiarski:**

Nie wnosimy zasadniczych uwag, natomiast podzielimy spostrzeżenie pana senatora odnoszące się do formy gramatycznej wyrazów. Chciałbym zwrócić uwagę, że w projekcie sejmowym z 11 stycznia...

(*Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:* Ale proszę usiąść i mówić do mikrofonu, to będzie może lepiej słyhać).

W projekcie z dnia 11 stycznia 1996 r., nad którym pracowała komisja sejmowa, była przyjęta forma gramatyczna, jaką zaproponował przed chwilą pan senator.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa ma jakieś pytania do przedstawiciela rządu, ministra Winiarskiego? Nie ma pytań. Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, moglibyśmy przystąpić do głosowania, ale zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią odbędzie się ono w bloku głosowań.

Mamy jeszcze punkt siódmy: stanowisko Senatu w sprawie zapowiedzi stosowania sabotażu w osiąganiu niektórych celów związku zawodowego „Solidarność”.

Chciałbym poinformować Wysoki Senat, że nie możemy przystąpić do rozpatrzenia tego punktu, ponieważ Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Praw Człowieka i Praworządności nie przygotowały swego stanowiska w tej sprawie. Komisje zebrały się wczoraj, ale nie zajęły żadnego stanowiska. W tej sytuacji dyskusja nad tym punktem odbędzie się na kolejnym posiedzeniu, po przygotowaniu przez komisje stanowisk. Czy przewodniczący komisji chcieliby uzupełnić moją informację?

Pan senator Czerwiński, bardzo proszę.

Senator Lech Czerwiński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisje uznały, że punkt ten można rozpatrzyć tylko wtedy, kiedy wszyscy senatorowie zapoznają się z materiałem, który był podstawą złożonego wniosku. Dlatego połączone komisje uznały, że kwestia ta będzie rozpoznana po rozpatrzeniu przez komisje. Termin nie został jeszcze ustalony.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo. Czy pan senator Orzechowski...

(*Senator Jan Orzechowski:* Nie, dziękuję.)

Czy pan senator Daraż chce uzupełnić tę wypowiedź?

Senator Adam Daraż:

Mogę tylko dodać, że Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych ma już taśmy z nagraniami audycji. Będzie z tego przygotowany stenogram, który udostępni się wszystkim senatorom, a przede wszystkim członkom dwóch połączonych komisji. Przed następnym posiedzeniem komisje zajmą stanowisko i przedłożą je Senatowi. Dziękuję.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Czy pani senator Grześkowiak chce zabrać głos w tej sprawie?

(*Senator Alicja Grześkowiak:* Nie, dziękuję, moje wątpliwości zostały już wyjaśnione w wystąpieniach przedstawicieli komisji.)

Dziękuję pani senator.

Szanowni Państwo, wydaje mi się, że jest to dobra propozycja. Byłoby rzeczą nierozsądną dyskutować i głosować, zwłaszcza nad sprawą, którą się zna ze słyszenia. Zakładam że większość senatorów nie oglądała audycji, nie zna jej treści. Dlatego przychylny się do tej propozycji, przeprowadzimy dyskusję po zajęciu stanowiska przez obie komisje, być może na następnym posiedzeniu.

W tej chwili ogłoszę przerwę, po której przystąpimy do głosowań. Najmocniej państwa przepraszam, ale nie możemy zrobić ich w jednym bloku. Musi się zebrać Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, gdyż wczoraj zostały zgłoszone poprawki do czwartego punktu porządku dziennego, a komisja, niestety, nie zajęła w tej sprawie stanowiska. Posiedzenie komisji nie odbyło się ani wczoraj, ani dziś, w związku z tym bardzo proszę o jego przeprowadzenie zaraz po ogłoszeniu przerwy.

Proszę o podanie komunikatu.

**Senator Sekretarz
Wanda Kustrzeba:**

Posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej odbędzie się bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy, w sali nr 176. Dziękuję.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo. Ogłaszam przerwę do godziny 10.30. Bardzo proszę o przygotowanie do głosowania zestawu wniosków dotyczących wspomnianego punktu czwartego, bo pozostałe mamy. O godzinie 10.30 rozpoczniemy obrady od głosowań, poczynawszy od punktu pierwszego porządku dziennego. Dziękuję.

(*Przerwa w obradach od godziny 9 minut 31 do godziny 10 minut 30*)

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Proszę o zajmowanie miejsc. Bardzo proszę wszystkich senatorów będących w kularach o wejście na salę. Rozpoczynamy głosowania.

Powracamy do punktu pierwszego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi skarbu państwa.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Rolnictwa, Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona. Obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie nam uzgodnionych wniosków sprawozdawcę Komisji Ochrony Środowiska, Komisji Rolnictwa oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, pana senatora Ryszarda Żołyniaka.

Senator Ryszard Żołyniak:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Komisja Rolnictwa, Komisja Ochrony Środowiska oraz Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych na swym wspólnym posiedzeniu w dniu 22 lutego, po rozpatrzeniu wniosków zgłoszonych w trakcie debaty nad ustawą o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi skarbu państwa przedstawiają Wysokiemu Senatowi następujące stanowisko.

Wysoki Senat raczy przyjąć poprawki: pierwszą, drugą, czwartą, piątą, ósmą, dziewiątą, dziesiątą, jedenastą, dwunastą i trzynastą, zawarte w druku nr 332Z.

Pozwolę sobie odnieść się do niektórych poprawek z tego względu, że druk nr 332Z zawiera informację o tym, iż komisje postanowiły wycofać dwie poprawki zgłoszone wcześniej na posiedzeniu Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Rolnictwa i Komisji Ochrony Środowiska. Zgłoszono także trzy autopoprawki.

Może kilka słów o pierwszej grupie spraw związanych z wycofaniem wniosków. Wycofano poprawkę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych zmieniającą art. 1 pkt 6 oznaczony literą „c”. To jest poprawka szóstą w druku nr 332B. Wycofano także poprawkę Komisji Rolnictwa oraz Komisji Ochrony Środowiska zmieniającą art. 1 pkt 6 oznaczony literą „c”. To jest poprawka ósma w druku nr 332A.

Pragnę przypomnieć, iż po dodatkowym wyjaśnieniu Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zrezygnowano z rozszerzenia art. 1 pktu 6 oznaczonego literą „c” – chodzi o zwolnienia z opłat znajdujące się w art. 13 ust. 1 pktach 2 i 6 ustawy o ochronie

środowiska – ponieważ spowodowałyby to zagrożenie zwolnień z opłat od powierzchni łącznie około 1 miliona hektarów. Łatwo wyliczyć, jak olbrzymie byłyby tego skutki właśnie dla Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. W związku z tym ten zapis został wycofany. Wycofano także poprawkę dotyczącą ust. 7, gdyż komisja postanowiła go przyjąć w wersji zaproponowanej przez pana senatora Romaszewskiego i pana senatora Stępnia. To tyle, jeśli chodzi o komentarz w sprawie wycofanych wniosków.

Z kolei chciałbym się odnieść do zgłoszonych autopoprawek, aby przybliżyć niektóre kwestie.

Autopoprawka pierwsza dokonana przez Komisję Rolnictwa i Komisję Ochrony Środowiska uwzględnia sugestie zgłoszone podczas debaty. Po prostu zapis mówiący o nieodpłatnej pracy członków rady nie ma uzasadnienia. Dlatego też autopoprawka go eliminuje, natomiast dalsze brzmienie zostało zachowane. Będzie więc to rada działająca na podstawie regulaminu ustanowionego przez ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

Druga autopoprawka Komisji Rolnictwa, Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych dotyczy poprawki siódmej w druku nr 332Z, chodzi o art. 1 pkt 1, zmiany w art. 10 ust. 9. Ta poprawka nie uzyskała poparcia połączonych komisji, natomiast przyjęto poprawkę pana senatora Adamiaka. W związku z tym komisja proponuje, żeby została przyjęta poprawka ósma udoskonalająca niejako poprawkę siódmą.

Ostatnia autopoprawka, pana senatora Adamiaka, dotyczy poprawki dwunastej i jest związana z tym, iż do poprawki jedenastej, zgłoszonej przez panów senatorów Stępnia i Romaszewskiego, wkraśl się rusycyzm: „nieruchomości rolne dla celów”. W swej poprawce pan senator Adamiak zmienia to na: „nieruchomości rolne do celów”.

Pani Marszałek, po tych wyjaśnieniach jeszcze raz zwracam się z prośbą o przyjęcie poprawek zgodnie z sugestiami połączonych komisji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo. Czy senatorowie wnioskodawcy będą chcieli zabrać głos? Przypomnę, że wnioski zgłosili: senator Adam Daraż i senator Ryszard Ochwat. Pan senator Daraż był również sprawozdawcą wczoraj.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Adam Daraż:

Podtrzymujemy z kolegą Ochwatem nasz wniosek, tym bardziej że został przyjęty przez połączone komisje.

(senator A. Daraż)

Chciałbym się jednak odnieść do błędu, jaki jest w zestawieniu wniosków. W informacji o wycofaniu wniosków jest pomyłka. Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych nie zmieniała w art. 1 pktu 6 oznaczonego literą „c”, ale ust. 7. Ponieważ Komisja Ochrony Środowiska i Komisja Rolnictwa wycofały się ze zmiany ust. 6 oznaczonego literą „c”, Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych wycofała się ze zmiany ust. 7. A w zestawieniu błędnie powtórzono to samo. Później natomiast, w trakcie posiedzenia, ust. 7 został zmieniony przez pana senatora Romaszewskiego i przez pana senatora Stępnia. Dlatego wyjaśniam, że omyłkowo zapisano wycofanie poprawki Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze. Czy to wpłynie na głosowanie?

(Senator Adam Daraż: Nie.)

Jeżeli nie, to dobrze. Wśród wnioskodawców są jeszcze: pan senator Romaszewski i senator Piotr Stępień. Czy panowie coś chcieliby dodać?

(Senator Zbigniew Romaszewski: Dziękuję bardzo, nie.)

(Senator Piotr Stępień: Dziękuję, nie.)

Nie. Po prostu podtrzymują swe wnioski. I senator Jan Adamiak...

(Senator Jan Adamiak: Moje wnioski poparły komisje.)

Dziękuję bardzo. Wobec tego przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi skarbu państwa.

Przypominam, że komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy. Zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu głosowania nad przedstawionymi poprawkami zostaną przeprowadzone według kolejności przepisów ustawy. Przypominam też, że wszystkie przedstawione wnioski zawarte są w druku nr 332Z.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pierwszą, która wprowadza do ustawy delegację dla ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej do ustanowienia regulaminu rady agencji.* Jest to poprawka Komisji Rolnictwa i Komisji Ochrony Środowiska poparta przez połączone komisje.

Uprzejmie proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki. (Rozmowy na sali).

Panowie, bardzo proszę o skupienie.

W obecności 74 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 57, przeciw – 4, 13 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 2**).

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką drugą. Jest to wniosek senatora Daraża i senatora Ochвата poparty przez połączone komisje. Dotyczy art. 1 pktu 1 i art. 10 ust. 3. Poprawka zmierza do jednoznacznego wskazania, że minister przekształceń własnościowych, minister finansów oraz minister pracy i polityki socjalnej mają w radzie agencji po jednym przedstawicielu. Poprawka rozszerza też skład rady o przedstawiciela Krajowego Sejmiku Samorządu Terytorialnego. Jeżeli przyjmiemy ten wniosek, nie będziemy głosować nad poprawką trzecią.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 77 senatorów, za wnioskiem było 69, przeciw – 2, 6 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 3**).

Stwierdzam, że poprawka druga została przyjęta. Wobec tego nie głosujemy nad poprawką trzecią.

Przechodzimy do poprawki czwartej, która dotyczy art. 1 pktu 1 i art. 10 ust. 5. Jest to wniosek Komisji Rolnictwa i Komisji Ochrony Środowiska poparty przez połączone komisje. Poprawka precyzuje przepis art. 10 ust. 5, wskazując, iż członków rady agencji powołuje minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej na okres kadencji rady.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

W obecności 76 senatorów za przyjęciem poprawki opowiedziało się 64, przeciw – 5, 7 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 4**).

* dotyczy art. 1 pktu 1, art. 10 ust. 1

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że poprawka czwarta została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piątą. Jest to wniosek senatora Adamiaka poparty przez połączone komisje. Poprawka eliminuje z ustawy konieczność porozumienia się z ministrem przekształceń własnościowych w sprawie powołania członka rady agencji będącego przedstawicielem ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz ministra przekształceń własnościowych.

(Senator Jan Adamiak: Źle, Pani Marszałek.)

Wobec tego chyba jest błąd w druku.

(Senator Jan Adamiak: Poprawka została źle skomentowana.)

Tak, rzeczywiście źle. Odczytałam niewłaściwy komentarz. Przepraszam. Bardzo proszę, żeby pan go przedstawił.

Senator Jan Adamiak:

Ta poprawka wyklucza konsultacje ministra rolnictwa w sprawie swoich przedstawicieli z ministrem przekształceń własnościowych.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo. Ponieważ zaszło nieporozumienie i odczytałam niewłaściwy komentarz, więc powtórzę, iż w świetle poprawki piątej ust. 6 otrzymuje brzmienie: „Powołanie członków rady będących przedstawicielami ministra finansów oraz ministra pracy i polityki socjalnej następuje w porozumieniu z ministrem przekształceń własnościowych.”

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Prosimy o wyniki.

W obecności 77 senatorów za poprawką było 62, przeciw – 7, 8 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 5**).

A zatem poprawka piąta została przyjęta. Wobec tego nie głosujemy nad poprawką szóstą.

Przechodzimy do poprawki siódmej zgłoszonej przez wszystkie trzy komisje. Dotyczy art. 1 pktu 1 i art. 10, gdzie zostaje zmienione brzmienie ust. 9 i 10, natomiast ust. 11 i 12 skreśla się. Poprawka ma na celu wyrażenie norm zawartych w tych przepisach w sposób bardziej czytelny i nie budzący wątpliwości interpretacyjnych. Wprowadza ona do ustawy konieczność porozu-

mienia się z ministrem przekształceń własnościowych w sprawie odwołania członka rady agencji będącego przedstawicielem ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Jedna osoba nie głosowała.

Dziękuję bardzo. Proszę o wynik.

W obecności 76 senatorów za poprawką głosowało 14, przeciw – 49, 12 senatorów wstrzymało się od głosu, 1 osoba nie głosowała. (**Głosowanie nr 6**).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała poparcia Wysokiej Izby.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad poprawką ósmą zgłoszoną przez senatora Adamiaka, która uzyskała poparcie połączonych komisji. Poprawka zmienia brzmienie ust. 9 i 10 w art. 10 oraz skreśla ust. 11 i 12 tegoż artykułu. Ma na celu wyrażenie norm zawartych w tych przepisach w sposób bardziej czytelny i nie budzący wątpliwości interpretacyjnych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

W obecności 77 senatorów za poprawką głosowało 65, 1 senator był przeciw, 11 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 7**).

Stwierdzam, że poprawka ósma została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiątą. Jest to wniosek wszystkich trzech komisji, poparty przez połączone komisje. Poprawka nadaje przepisowi art. 20a ust. 1 poprawność stylistyczną.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

Ciągle jedna osoba nie głosuje. Nie, przepraszam, już jest dobrze.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

W obecności 77 senatorów za poprawką opowiedziało się 74, nikt nie głosował przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 8).**

A zatem poprawka została przyjęta znaczną większością głosów.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dziesiątą. Jest to wniosek trzech komisji poparty przez połączone komisje. W poprawce tej zmierza się również do usunięcia błędu redakcyjnego w art. 1 pkt 5 i później w art. 20a ust. 4.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Poprosimy o wyniki.

W obecności 77 senatorów za poprawką wypowiedziało się 73, nikt nie był przeciwny, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 9).**

Poprawka dziesiąta została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki jedenastej*. Jest to wniosek senatora Stępnia i senatora Romaszewskiego, poparty przez połączone komisje. Poprawka ta wyłącza możliwość zwolnienia od opłat z tytułu wykonywania zarządu jednostek wykorzystujących nieruchomości rolne do celów kultury fizycznej, jeżeli powierzchnia nieruchomości przekracza 2 hektary, oraz do celów wypoczynku.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Poproszę o wyniki.

W obecności 76 senatorów za przyjęciem poprawki wypowiedziało się 71, 1 osoba była przeciwna, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 10).**

Poprawka jedenasta została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki dwunastej**. Jest to wniosek senatora Adamiaka poparty przez połączone komisje. Zmierza on do usunięcia błędu stylistycznego. Zamiast słów: „dla celów” powinny być słowa: „do celów”.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Poproszę o wyniki.

W obecności 77 osób za poprawką były 73, przeciw nie był nikt, wstrzymały się od głosu 4 osoby. **(Głosowanie nr 11).**

Poprawka dwunasta została zatem przyjęta.

Przechodzimy do poprawki trzynastej*. Jest to wniosek trzech komisji poparty później przez połączone komisje. Poprawka wskazuje początek trzydziestodniowego terminu, w którym Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa może sprzeciwić się sprzedaży przez BGŻ SA wierzytelności wobec zlikwidowanych i przejętych przez agencję państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Poproszę o wyniki.

W obecności 77 senatorów za poprawką było 69, nikt nie był przeciwny, 8 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 12).**

A zatem poprawka trzynasta została przyjęta.

To już wszystkie zgłoszone poprawki. Wobec tego przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi skarbu państwa wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy wraz z poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Poproszę o wyniki.

W obecności 77 senatorów za przyjęciem ustawy wypowiedziało się 66, przeciwna była 1 osoba, 10 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 13).**

Zatem stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi skarbu państwa.

Powracamy do punktu drugiego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego oraz niektórych innych ustaw.

* dotyczy art. 1 pkt 6c, ust. 7

** dotyczy art. 1 pktu 6c, ust. 7

* dotyczy art. 1 pktu 7, art. 57a ust. 2

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Przypominam, że debata nad tą ustawą została zakończona.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że Komisja Rolnictwa oraz Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych przedstawiły w tej sprawie jednobrzmiące projekty uchwał, w których wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek. Przypominam też, że projekty uchwał zawarte są w drukach nr 331A i 331B.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi projektami uchwał.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za ich przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Czekamy jeszcze na jedną osobę.

Dziękuję. Poprosimy o wyniki.

W obecności 77 senatorów za przyjęciem uchwały głosowało 74, nikt nie wypowiedział się przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 14).**

Wobec takiego wyniku głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego oraz niektórych innych ustaw.

Przechodzimy do punktu trzeciego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o powszechnym spisie rolnym 1996 r.

Debata nad ustawą również została zakończona. Przechodzimy do głosowania w sprawie tej ustawy. Przypominam, że Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Rolnictwa przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek. Przedstawione projekty uchwał zawarte są w drukach nr 333A i 333B.

Przystępujemy do głosowania nad uchwałą w sprawie ustawy o powszechnym spisie rolnym 1996 r.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Poproszę o wyniki.

W obecności 76 senatorów za przyjęciem uchwały było 75, nikt nie był przeciwny, 1 osoba wstrzymała się od głosu. **(Głosowanie nr 15).**

Stwierdzam zatem, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o powszechnym spisie rolnym 1996 r.

Jeszcze nie mamy druków do punktu czwartego, w takim razie przejdziemy do punktu piątego. Przegłosujemy go, a za chwileczkę również punkt czwarty.

Powracamy do punktu piątego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym.

Debata nad ustawą została zakończona, wobec tego możemy przystąpić do głosowania. Przypominam, że Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej przedstawiła projekt uchwały w tej sprawie – druk nr 335A – w którym wносиła o wprowadzenie poprawek do ustawy. Za chwilę zostanie on poddany pod głosowanie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za podjęciem uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki. Jeszcze dwie osoby...

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Ciągle jeszcze dwie osoby nie głosowały. Już wszyscy.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

W obecności 77 senatorów za przyjęciem uchwały wypowiedziało się 71, nikt nie był przeciwny, 6 osób wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 16).**

Zatem stwierdzam, że projekt uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym został przyjęty przez Wysoki Senat.

Powracamy do punktu szóstego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o referendum gminnym. Punkt czwarty zostawimy na później.

Również i nad tą ustawą debata została zakończona.

Przypominam, że Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej przedstawiły w drukach nr 336A i 336B jednobrzmiące projekty uchwał, w których wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisje projektem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o referendum gminnym.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za projektem uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 77 senatorów za przyjęciem uchwały wypowiedziało się 74, przeciw – 1, wstrzymały się od głosu 3 osoby. (**Głosowanie nr 17**).

Zatem stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o referendum gminnym.

Wracamy do punktu czwartego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych.

Przypominam, że w przerwie obrad odbyło się posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, która ustosunkowała się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona, obecnie mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Zdzisława Jarmużka. Bardzo proszę.

Senator Zdzisław Jarmużek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

W przerwie obrad komisja rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie debaty nad zmianą ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych oraz wniosek Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej o przyjęcie ustawy bez poprawek.

W głosowaniu nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek większość członków komisji – to jest 7 – wypowiedziało się przeciw jej przyjęciu, a tylko 2 było za jej przyjęciem.

W głosowaniu nad pierwszą poprawką senatora Jerzego Cieślaka wszyscy członkowie komisji wypowiedzieli się za jej przyjęciem. Poprawka druga została wycofana przez wnioskodawcę.

Chociaż – rozpatrując pierwszą poprawkę – komisja uznała, że niewątpliwie potrzebne w ustawie zdanie o opiniowaniu przez regionalne izby wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium powinno dla większej czytelności przepisów znajdować się w pktcie 5, a nie w pktcie 4, to jednak trzeba przyjąć, że poprawka mieści się w obrębie tego samego przepisu art. 13, który jedynie dla porządku został podzielony na punkty.

W imieniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej proszę o przyjęcie ustawy wraz z pierwszą poprawką senatora Jerzego Cieślaka. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy wnioskodawca poprawki, pan senator Cieślak, chciałby zabrać głos?

Senator Jerzy Cieślak:

Chcę tylko podziękować koleżankom i kolegom z Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej za poparcie poprawki. To wszystko, Pani Marszałek.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Wobec tego przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych.

Przypominam, że w trakcie debaty przedstawiono wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek oraz wniosek senatora Jerzego Cieślaka przyjęty przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej o wprowadzenie poprawki do ustawy. Po rozpatrzeniu zgłoszonych poprawek komisja zdecydowała, że nie będzie popierać pierwszego wniosku. Natomiast senator Zdzisław Jarmużek wycofał swój wniosek.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek – w druku nr 334Z jest to punkt oznaczony rzymską jedynką – a następnie, w wypadku odrzucenia tego wniosku, nad wnioskiem o wprowadzenie poprawki do ustawy. Jest to punkt oznaczony rzymską dwójką z druku nr 334Z.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek. Jest to wniosek, który nie został poparty przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy bez poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 77 senatorów 14 było za przyjęciem ustawy bez poprawek, przeciw było 51, wstrzymało się od głosu 12 osób. (**Głosowanie nr 18**).

Zatem wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek nie został przyjęty.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Jerzego Cieślaka po-

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

partym przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej o zmianę brzmienia art. 1 pktu 1 ustawy.

Poprawka ta ma na celu przesunięcie w art. 13 ustawy z pktu 4 do pktu 5 zadania Regionalnych Izb Obrachunkowych polegającego na opiniowaniu wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

W obecności 78 senatorów za przyjęciem poprawki wypowiedziało się 58, przeciw było 3, wstrzymało się od głosu 17 osób. (**Głosowanie nr 19**).

A zatem poprawka została przyjęta.

Wobec tego przechodzimy do głosowania nad całością... Przepraszam, nie musimy tego robić, gdyż na podstawie tego wyniku głosowania mogę stwierdzić, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych, wprowadzając do jej tekstu poprawkę, nad którą głosowaliśmy przed chwilą. (*Głosy na sali*).

Tak to przygotowało Biuro Legislacyjne. Chciałbym przyznać się, że też mam w tej chwili wątpliwości, czy nie powinniśmy jednak przegłosować całości. Przedstawiciele biura nie ma.

Pan senator Cieślak chce coś powiedzieć.

Senator Jerzy Cieślak:

Wniosek formalny, Pani Marszałek.

Jeżeli pani marszałek, przewodnicząca obradom Senatu, ma wątpliwości, proponuję jednak dokonać głosowania nad całością – dla pewności, że nasza uchwała będzie ważna w sensie formalnoprawnym.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

To właśnie chciałam w tej chwili, mimo opinii Biura Legislacyjnego, zaproponować. Dlatego że Senat przyjął poprawkę, a nie całą ustawę z poprawką. Dla mnie to jest logiczne. Tak więc, nawet jeśli się mylę, nie zaszkodzi, jeśli będziemy głosować dwa razy.

Zatem uprzejmie proszę o głosowanie nad całością ustawy wraz z przyjętą przez nas przed chwilą poprawką senatora Cieślaka.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej ustawy, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję bardzo. Wszyscy głosowali.

Proszę o wynik.

W obecności 78 senatorów za przyjęciem ustawy wypowiedziało się 66, nikt nie był przeciwny, wstrzymało się od głosu 12 osób. (**Głosowanie nr 20**).

A zatem stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych wraz z poprawką wprowadzoną do tekstu ustawy.

Głosowanie jest skończone.

Proszę bardzo, pan senator Rewaj chciał coś powiedzieć.

(*Senator Tadeusz Rewaj*: Pani Marszałek, chciałem zgłosić formalny wniosek co do naszego trybu obradowania. Czy można?)

Zawsze można. Proszę bardzo.

Senator Tadeusz Rewaj:

Otóż *exemplum* dnia dzisiejszego dowodzi, że powinniśmy zaczynać obrady o godzinie 9.00, a nie o godzinie 11.00. Każde posiedzenie Sejm zaczyna o godzinie 9.00, dlaczego my nie możemy? Zaczynanie o godzinie 11.00 jest stratą połowy dnia. Bardzo proszę, aby Prezydium Senatu rozważyło tę propozycję. Dyskutowałem z kilkoma senatorami i spotkałem się z poparciem.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Rozumiem, że będzie wniosek przeciwny, tak?

Senator Witold Graboś:

Zgłaszam wniosek przeciwny.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo za dwa wnioski.

Państwo pozwolą, że przekażę je na posiedzeniu Prezydium Senatu, które zastanowi się nad kwestią godziny rozpoczynania posiedzeń.

Czy pan senator chce jeszcze coś dodać na ten temat?

Senator Mieczysław Protasowicki:

Pani Marszałek, mam trzeci wniosek. Pierwszy dzień od godziny 11.00, a drugi od 9.00.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Myślę, że jest to bardzo ważny wniosek.

Czy jest jeszcze czwarty wniosek, Panie Senatorze? Słuchamy.

Senator Zbigniew Kulak:

Dla świętej zgody proponowałbym czwarte rozwiązanie – o godzinie 10.00.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

To mamy nad czym obradować na najbliższym posiedzeniu prezydium. Zastanowimy się i przełożymy państwu, co uradziliśmy.

W każdym razie najbliższe posiedzenie Senatu rozpocznie się o godzinie 11.00, tak jak do tej pory. Oczywiście wnioski zostaną rozważone przez prezydium.

Jeszcze pan senator Kozłowski, proszę.

Senator Krzysztof Kozłowski:

W imieniu dojeżdżających senatorów bardzo proszę, żeby jednak w pierwszym dniu rozpocząć posiedzenia później. W innym razie trzeba będzie przyjeżdżać wieczorem poprzedniego dnia, czyli strata czasu będzie dużo większa niż godzina.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Ale taki wniosek jest już zgłoszony.

Pozostawmy to rozsądkowi prezydium, w którym aż trzy osoby są dojeżdżające.

(*Senator Krzysztof Kozłowski:* Apelowalbym do zdrowego rozsądku prezydium.)

Proszę państwa, informuję, że porządek sześćdziesiątego siódmego posiedzenia został wyczerpany.

Przystępujemy do oświadczeń i wystąpień senatorów poza porządkiem dziennym.

Przypominam, że takie wystąpienie nie może trwać dłużej niż 5 minut.

Mamy zgłoszenia kilkorga senatorów do oświadczeń.

Poproszę pana marszałka Grzegorza Kurczuka o wygłoszenie oświadczenia.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałbym złożyć z tej trybuny oświadczenie dotyczące propozycji wniosku o przeprowadzenie kontroli Najwyższej Izby Kontroli w Telewizji Polskiej Spółka Akcyjna, a to w związku z niepokojącymi zjawiskami i praktykami – o których się dowiadujemy – mającymi miejsce w tej instytucji.

Chcę państwu, po pierwsze, przypomnieć, że kilka tygodni temu złożyłem z tej trybuny oświadczenie w tej sprawie. Dotychczas nie otrzymałem odpowiedzi. Nie wiem, czy taką kontrolę podjęto.

Po drugie, informuję, że w tej sprawie podobne w treści oświadczenie złożył również senator Je-

rzy Cieślak. Również nie otrzymał do tej chwili odpowiedzi.

Po trzecie, w przedwczorajszym „Życiu Warszawy” z 21 lutego spotkałem bardzo niepokojącą, kontrowersyjną wręcz informację, potwierdzającą moje i wielu innych senatorów uwagi.

Po czwarte, to wszystko skłania mnie do złożenia dzisiejszego oświadczenia i zapoznania z nim państwa. Jest to oświadczenie utrzymane w formie listu do pana Janusza Wojciechowskiego, prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Informuję jednocześnie, że jest ono nie tylko moim oświadczeniem, ale grupy senatorów.

Pozwolicie państwo, że przeczytam jego treść.

„Szanowny Panie Prezesie!

Zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą o podjęcie przez Najwyższą Izbę Kontroli inicjatywy przeprowadzenia kontroli w spółce Telewizja Polska SA.

Zdaniem niżej podpisanych senatorów RP, istnieją liczne, poważne i ciągle nasilające się przesłanki czyniące konieczną i pilną, doraźną kontrolę NIK w Telewizji Polskiej.

Od dłuższego już czasu naszych wyborców, szeroką opinię publiczną, polskich podatników niepokoją, wręcz bulwersują zjawiska i praktyki mające miejsce w TVP.

Krytyczne stanowiska wobec poczynąń kierownictwa Telewizji Polskiej zaprezentowało oficjalnie wielu parlamentarzystów, przedstawicieli różnych organizacji, środowisk opiniotwórczych. Wszystkie te interpelacje, oświadczenia senatorskie, interwencje, stanowiska, apele, petycje, publikacje itd. pozostają bez rezultatu. A przecież poruszają i opisują one wręcz zdumiewająco naganne kwestie z życia publicznej telewizji: nieliczenie się z pieniędzmi, ogólny bałagan w spółce, przerost jej struktur, dublowanie kompetencji oraz niekompetencję, chaos organizacyjny, brak planowania, przejawy prywaty, marnotrawstwo środków materialnych i finansowych, kuriozalny i wręcz podejrzany system produkcji programów, zanik kontroli wewnętrznej.

Nic dziwnego, że już rok temu Kontrola Skarbowa Ministerstwa Finansów ujawniła w spółce Telewizja Polska SA liczne szokujące fakty. Podobne fakty podnosili również członkowie związków zawodowych. Są one też przedmiotem doniesień prasowych i coraz bardziej irytują szerokie rzesze społeczeństwa.

Nie godzimy się na taki stan rzeczy. Kompleksowa kontrola spółki Telewizja Polska SA przez naczelną organ kontroli państwowej posłuży – jesteśmy o tym przekonani – uzdrowieniu sytuacji w tej jednostce i tym samym jest niewątpliwie w interesie publicznym.

Pozostajemy w oczekiwaniu na życzliwą i operatywną reakcję Pana Prezesa na przedłożoną prośbę.”

(senator G. Kurczuk)

Co do fragmentu, w którym powołałem się na stanowisko związków zawodowych, to przypominam państwu, że przed kilku tygodniami opierałem się w swoim oświadczeniu na materiałach związku zawodowego „Solidarność”. Znalazły one nawet formę takiej dość obszernej broszury, gdzie były wypunktowane wszystkie zarzuty pod adresem kierownictwa telewizji.

Szanowni Państwo, to nie jest tylko moje oświadczenie. Pozwoliłem sobie, biorąc pod uwagę sytuację, którą przedstawiłem na wstępie, zebrać podpisy państwa senatorów popierających moje wystąpienie. Jak państwo zauważacie, odchodzę w ogóle od kwestii programowych i innych, koncentruję się, i to jest moim zamiarem, na problemach – nazwijmy to umownie – gospodarczych. Proszę zobaczyć, pod tym oświadczeniem podpisało się bardzo wielu senatorów, ponad sześćdziesięciu, dokładnie sześćdziesięciu pięciu. Nie przedstawiam więc tej sprawy jedynie w swoim imieniu, lecz także w imieniu ponad 60% członków tej izby. Mam nadzieję, że adresaci tego listu czy też oświadczenia, nie zlekceważą go. Pani Marszałek, to wszystko co mam do powiedzenia. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Obecnie oświadczenie wygłosi pani senator Wanda Kustrzeba, następnym mówcą będzie pan senator Marcin Tyrna.

Senator Wanda Kustrzeba:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Podejmując interwencję w sprawie jednego z mieszkańców województwa gdańskiego, miałam okazję zapoznać się z kuriozalnym fragmentem regulaminu Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie”. W związku z tym chciałabym skierować pytanie do jej zarządu. Jakie to racje przemawiały za tym, aby nie uznawać za osobę deportowaną do Niemiec człowieka, który był wywieziony lub wysiedlony z sąsiedniego powiatu, nawet jeśli, cytuję: „powiaty te leżały po dwóch stronach granicy z 31 sierpnia 1939 r.”? Mój korespondent, który poprosił mnie o pomoc w uzyskaniu odszkodowania, był deportowany do pracy przymusowej z powiatu Grudziądz, czyli z terenu Rzeczypospolitej Polskiej, do powiatu Kwidziń – wtedy Marienwerder – leżącego na terytorium III Rzeszy.

Zarząd Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie”, uzasadniając odmowę udzielania odszkodowania z tytułu pracy niewolniczej w Niemczech, przytoczył definicję pojęcia „deportacji” używanego w regulaminie komisji weryfikacyjnej

też fundacji. Według niej, deportacja jest to: „wywożenie lub wysyłanie dokonywane przez okupanta poza rejon stałego zamieszkania, połączone z policyjnym lub administracyjnym zakazem opuszczania miejsca pracy, uniemożliwiający swobodny osobisty kontakt z opuszczonym środowiskiem dotychczasowego miejsca pobytu”. Jednak osoby, które były na przymusowych robotach w graniczących powiatach, nawet jeśli była to granica państwowa, nie są uważane za deportowane. Uważam, że nie jest to uzasadnione, to niesprawiedliwe ograniczenie. Nie odległość, a represja zastosowana wobec tych osób i wysyłanie ich do obcego kraju są kryterium, według którego należy oceniać, czy były deportowane, czy też nie. Autorzy regulaminu nadużyli swych uprawnień, pozbawiając ludzi możliwości dochodzenia odszkodowania. Kierując się niezrozumiałymi motywami, zawęzili stosowanie przytoczonej wyżej definicji.

Czyżby przekraczanie granicy, w przypadku powiatów przygranicznych, było prostą sprawą? Czy deportacja nie jest wówczas deportacją, a terytorium III Rzeszy nie obejmuje tychże powiatów? Nic dziwnego, że ofiary prześladowań naziistowskich, w formie pracy niewolniczej, nie mogą zrozumieć tak niesprawiedliwej interpretacji i zgodzić się z tak niespójnym i nielogicznym regulaminem. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana senatora Marcina Tyrnę, następnym mówcą będzie pan senator Gerhard Bartodziej.

Senator Marcin Tyrna:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Chciałbym z tego miejsca zwrócić się do pana premiera Włodzimierza Cimoszewicza.

W swoim exposé stwierdził pan, iż „Nie może być wątpliwości, czy sprawy publiczne prowadzą ludzie kompetentni, uczciwi, ludzie o czystych rękach.” Traktuję te słowa, jako poważne zobowiązanie i dlatego chciałbym zapytać, jak to stwierdzenie odnosi się do działalności Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej, którym nadal kieruje pan Ryszard Żochowski?

Podam tu tylko jeden z licznych przykładów, o innych pisała ostatnio prasa. Od początku 1995 r. zajmowałem się sprawą firmy Temed SA w Zabrze. Chodziło o przebieg przetargu na dostawę defibrylatorów. Przetarg prowadziło w imieniu ministra zdrowia biuro do spraw zagranicznych programów pomocy w ochronie zdrowia. Przetarg – mimo naruszenia punktu trzeciego instrukcji operacyjnej, dotyczącego procesu zakupów, wydanej przez ministra zdro-

(senator M. Tyrna)

wia, oraz punktu dwudziestego dziewiątego standardowych warunków przetargowych Banku Światowego – wygrała firma Siemens. Polska firma Temed SA z Zabrze spełniająca wszystkie wymogi formalne i merytoryczne, której oferta, po uwzględnieniu wartości oferowanych części zamiennych, mogłaby być uznana za ekonomicznie korzystniejszą, przegrała. Obecnie znajduje się na skraju bankructwa.

Odkonano w tej sprawie posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej, która zwróciła się do Najwyższej Izby Kontroli o zbadanie tego przetargu. Wyniki kontroli NIK upoważniają do zadania pytania o kompetencje i uczciwość osób odpowiedzialnych za przetarg.

Mam nadzieję, że pan premier dotrzyma złożonej publicznie deklaracji i dostanę informację o konsekwencjach, w tym również dyscyplinarnych, wyciągniętych wobec tych osób. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę pana senatora Bartodzieja, następnego oświadczenie wygłosi pan senator Stanisław Ceberek.

Senator Gerhard Bartodziej:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Swoje oświadczenie kieruję do ministra pracy i polityki socjalnej w związku z narastającym problemem bezrobocia. Statystyki z ostatnich dwóch miesięcy wskazują na pogorszenie sytuacji na rynku pracy. Stwierdziłem ponadto, że w województwie opolskim nastąpiły ostatnio zmiany w przeznaczaniu funduszy na zwalczanie bezrobocia. Zmniejszenie nakładów na prace interwencyjne budzi zaniepokojenie środowisk samorządowych.

Panie Ministrze, w procesie zwalczania bezrobocia nie jesteśmy pionierami, nie ma potrzeby dokonywania wynalazków, ogólne zasady postępowania są znane. Konieczne jest uwzględnienie trzech podstawowych zasad: po pierwsze, pierwszeństwa każdej pracy w przypadku osób bezrobotnych; po drugie, pierwszeństwa dochodów z każdej formy pracy przed zasiłkiem dla bezrobotnych; po trzecie, pierwszeństwa kształcenia i zmiany kwalifikacji przed pozostawaniem w stanie bezczynności fizycznej i intelektualnej.

Odnoszę wrażenie, że sztywne dysponowanie środkami na zwalczanie bezrobocia i sztywne deklarowanie ich przeznaczenia prowadzi w praktyce do sprzeczności z tymi trzema regułami. Problem bezczynności w stanie bezrobocia jest

szczególnie bolesny dla młodzieży, gdyż w jej przypadku rodzi ono nie tylko skutki ekonomiczne, ale prowadzi także do degradacji psychospołecznej, łącznie ze spychaniem do środowisk kryminogennych.

Proszę zatem pana ministra o przeanalizowanie reguł dysponowania środkami na zwalczanie bezrobocia przy poszanowaniu zasady subsydialności, ze zdecydowanym uwzględnieniem priorytetu pracy, także tej organizowanej w trybie interwencyjnym przez samorządy.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana senatora Ceberka.

Senator Stanisław Ceberek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mam trzy oświadczenia. Pierwsze kieruję do pana ministra Kaczmarka.

Pytałem o to niejednokrotnie, ponieważ uważam, że sektor węglowy jest przygotowywany do prywatyzacji, czyli do tego, by go komuś przekazać. Ten proces poprzedzają jednak afery spółek węglowych. Wiem, że według prawa jest tak, że mogą one zrobić każdą rzecz, bo do nich jako do właścicieli należy decyzja. Skarb państwa, według przybliżonych obliczeń, stracił 10 a może 15 bilionów złotych. Jeżeli pan Kaczmarek nie może mi odpowiedzieć, to proszę, żeby zrobił to minister finansów. Gdy górnicy strajkowali parę dni, to się im mówiło: „musicie teraz odpracować”. A spółki węglowe, które bezprawnie zagarnęły biliony, nic nie muszą robić? Proszę wyjaśnić to na piśmie. To moje pierwsze oświadczenie.

Teraz drugie. Jesteśmy państwem prawa, w którym każdy podmiot gospodarczy powinien być jednakowo traktowany. Proszę Wysokiej Izby, wszyscy wiemy, że tego prawa się nie stosuje. Jestem spółdzielcą od trzech pokoleń i wiem, że na przykład inne są parametry opodatkowania i ulg dla zakładów prywatnych, a inne dla spółdzielczości. Ponadto w stosunku do spółdzielczych zakładów produkcyjnych stosuje się takie rygory prawne, jakie powinny być stosowane – i przeciwko temu nie mam żadnych zastrzeżeń – natomiast podmioty prywatne nie są tak samo kontrolowane. Proszę mi wierzyć, że nie chodzi o to, że izby skarbowe nie mogą tego dokonać – bo to jest tak jak ze sprawą telewizji, o której mówił marszałek Kurczuk – jest to bowiem kwestia niechęci, zwykle omijanie. My we wszystkich sklepach mamy kasy rejestrujące, natomiast nasi sąsiedzi żadnych kas nie mają i nie będą mieć, ponieważ ich obroty nie są rejestrowane.

Niech minister finansów wreszcie mi odpowie. Ale niech mnie nie poucza z prawnego punktu widzenia, dlaczego tego nie egzekwuje.

(senator S. Ceberek)

Ostatnią sprawę mam do pana ministra spraw wewnętrznych.

Wywłaszczanie narodu trwa po prostu w szalejący sposób! Proszę Wysokiej Izby, moja wieś została wydziedziczona! I to jest dziwne, ja nie rozumiem. Ostatnie kawałki ziemi odbiera się chłopom. Niepewne widać są te chłopskie ręce i trzeba zabrać im ziemię. Każda wieś wydzielala wspólnoty wiejskie, w całej Polsce tak było. W mojej wsi taką wspólnotą prawie przez 70 lat rządziła wieś i nie zmarnowała owej własności. Nagle w zeszłym roku otrzymaliśmy pismo, że naszą własność skomunalizowano, ponieważ chyba w roku 1960 czy 1965 – nie pamiętam w tej chwili – wieś nie złożyła odpowiedniego oświadczenia, że to jest jej własność. Prawie 70 lat własności! Zbudowaliśmy na tej naszej posiadłości, jak na własnej, dwie szkoły, sklep, dom kultury, kółko rolnicze. I nagle pozbawia się nas tego wszystkiego.

Proszę mi powiedzieć, jak tak można? Już nie tylko ze względów prawnych, ale moralnych.

Chciałbym, aby wyjaśnił mi to pan minister spraw wewnętrznych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że protokół sześćdziesiątego siódmego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji będzie udostępniony senatorom, w terminie 21 dni po posiedzeniu Senatu, w Biurze Prac Senackich, w pokoju nr 253.

Proszę teraz senatora sekretarza o odczytanie komunikatów, jeżeli są.

(Senator Sekretarz Wanda Kustrzeba: Niestety, nie ma żadnych komunikatów.)

Nie ma żadnych komunikatów, tak więc dziękuję państwu.

Zamykam sześćdziesiąte siódme posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w trzeciej kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską.)

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 35)